ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Αρ. Πρωτ. ΣΑΚ Ημερομηνία
850 25.10.10

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ταχ. Δ/νση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδικας: 106 82 Αθήνα
Τηλ.: 213-1322294
Fax : 210-8201291
Email: grkas@culture.gr
Πληροφορίες: Μαργαρίτα Κωνσταντίνου, Άγγελος Κυριάκος

Αθήνα, 18 Οκτωβρίου 2010
Αρ. Πρωτ. ΥΠΠΟΤ/ΚΑΣ/Φ6/1665/ 99830

Προς:
Ελληνική Εταιρία Περιβάλλοντος και Πολιτισμού
Τριπόδων 28
10558 Αθήνα

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε αίτημα

ΣΧΕΤ.: Η με αρ. πρωτ. 1665/4-10-2010 αίτηση του ενδιαφερόμενου

Σε συνέχεια του ως άνω σχετικού, σας πληροφορούμε πως δεν είναι δυνατή η χορήγηση των αιτούμενων Πρακτικών της Συνεδρίασης **34/25.8.2010** με θέμα «Έγκριση ή μη πρότασης κήρυξης – οριοθέτησης αρχαιολογικού χώρου Κνωσσού, Νομού Ηρακλείου και καθορισμού Ζωνών Α΄ και Β΄ προστασίας του ως άνω χώρου», καθώς δεν έχει εκδοθεί η σχετική εκτελεστή διοικητική πράξη (άρθρο 5 παράγραφος 6 της υπ' αρ. ΥΠΠΟ/ΔΟΕΠΥ/ΤΟΠΥΝΣ/14/3698 Υ.Α. - ΦΕΚ 70/20.01.2004/Τεύχος Δεύτερο). Η Υπηρεσία μας, με την ολοκλήρωση της διαδικασίας, θα προβεί άμεσα στην ικανοποίηση του αιτήματός σας

Η Προϊσταμένη
του Τμήματος της Γραμματείας του ΚΑΣ
Έλενα Κουντούρη
Αρχαιολόγος με βαθμό Α'

Ακριβές αντίγραφο
Ο Προϊστάμενος της Γραμματείας

ΟΛΥΜΠΙΑ ΜΑΛΤΙΔΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΥΠ' ΟΨΙΝ: Κον Γ. Μιχαή
ΑΠΟ: Γ. Πολίτη

Αθήνα

Την ανεξέλεγκτη κατάσταση που έχει δημιουργηθεί από τις αυθαίρετες οικοδομές -πολυτελείς κατοικίες οι περισσότερες- που βρίσκονται διάσπαρτες γύρω από τα ανάκτορα της Κνωσού, αλλά και από την... επεκτατική τάση των υπαρχόντων οικισμών, πάντα προς την κατεύθυνση των αρχαίων, έρχεται να σταματήσει απόφαση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου για οριοθέτηση ζωνών προστασίας του αρχαιολογικού χώρου.

Σύμφωνα με **Το Βήμα**, την Παρασκευή, περί τα 2.500 στρέμματα, ευκρινώς και λεπτομερώς οριοθετημένα, εντάσσονται πλέον στις Ζώνες Α' και Β' αρχαιολογικής προστασίας, ενώ στις 3.000 περίπου στρέμματα ανέρχονται οι εκτάσεις που απελευθερώνονται προς οικοδόμηση, καθώς δεν περιλαμβάνουν αρχαιότητες.

Πρόκειται για μια σολομώντεια λύση, η οποία δόθηκε έπειτα από σχεδόν τετράωρη συνεδρίαση κατά τη διάρκεια της οποίας ακούστηκαν και οι απόψεις, ενστάσεις αλλά και διαμαρτυρίες, πιέσεις κ.λπ. πολλών ενδιαφερομένων.

Μέγα «τραύμα» στο σημαντικότερο μνημείο της μινωικής Κρήτης έχει προκαλέσει τα τελευταία χρόνια η άναρχη δόμηση γύρω από την Κνωσό. Εξαιτίας αυτού άλλωστε η Κνωσός δεν έχει περιληφθεί στον κατάλογο μνημείων παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO, καθώς θεωρήθηκε ότι η υπάρχουσα κατάσταση δείχνει έλλειψη σεβασμού της Ιστορίας και της προστασίας των αρχαιοτήτων.

Μια κήρυξη του ευρύτερου χώρου της Κνωσού, η οποία είχε γίνει από το ΥΠΕΧΩΔΕ το 1976, δεν είχε προσφέρει καμία προστασία. Είναι η πρώτη φορά λοιπόν σήμερα που το υπουργείο Πολιτισμού επιχειρεί να βάλει φρένο στην αυθαιρεσία, ικανοποιώντας όμως παράλληλα και τα αιτήματα των πολιτών, όπου αυτό είναι δυνατόν.

Γιατί πρέπει να σημειωθεί ότι, εκτός από τα ανάκτορα της Κνωσού, δεν έχει ανασκαφεί τίποτε άλλο. Ούτε η τεράστια μινωική πόλη, η οποία βρισκόταν -και βρίσκεται ακόμη- γύρω από το ανάκτορο ούτε τα νεκροταφεία. Αυτός είναι και ο λόγος που το ΚΑΣ αρνήθηκε να απελευθερώσει 5.500 στρέμματα που ζητούσε συνολικά ο Δήμος Ηρακλείου.

Στη Ζώνη Α΄ προστασίας της Κνωσού (όπου δεν επιτρέπεται δόμηση) παραμένουν ωστόσο οι τέσσερις οικισμοί που υπάρχουν στην περιοχή από το 1923 (Μακρύ Τείχος, Μπουγάδα Μετόχι, Φορτέτσα και Αγία Ειρήνη), απολύτως οριοθετημένοι ώστε να μην επεκταθούν. Όσον αφορά όμως τα περίπου 700 αυθαίρετα οικήματα που βρίσκονται κυρίως εντός της Ζώνης Β΄ και πλησίον του οικισμού Φορτέτσα, το ΥΠΠΟ δεν μπορεί να κάνει τίποτε. Απλώς παραμένουν παράνομα.

Με δεδομένο πάντως ότι το γειτονικό Ηράκλειο είναι πρωταθλητής Ελλάδας στην αυθαίρετη δόμηση με καταμετρημένα 80.000 αυθαίρετα, το ερώτημα είναι αν στην προκειμένη περίπτωση θα υπάρξει σεβασμός των νόμων του κράτους. Δεν είναι άμοιρο σχολιασμού άλλωστε το γεγονός ότι εδώ και έντεκα χρόνια προσπαθούσε το κράτος να βάλει μια τάξη στην Κνωσό χωρίς επιτυχία, λόγω των αντιδράσεων κατοίκων, δημάρχων και βουλευτών.

Newsroom ΔΟΛ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

Αθήνα, 29 Σεπτεμβρίου 2010
Αριθ. Πρωτ. 793/ ΕΕ-**68/ΣΑΚ**

Γραμματεία Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου
Υπουργείο Πολιτισμού
Μπουμπουλίνας 22
Αθήνα

Σας παρακαλούμε όπως μας χορηγήσετε αντίγραφα των πλήρων πρακτικών από τη συνεδρίαση του ΚΑΣ που αφορούσαν τις ζώνες προστασίας του αρχαιολογικού χώρου της Κνωσού

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων.

Ειρήνη Γρατσία

Υπεύθυνη Προγραμμάτων
Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς

Τριπόδων 28, 10558 Αθήνα, · Τηλ: + 30 210 3225 245, + 30 210 3226 693, Fax +30 210 3225 240 e-mail: elet@ellinikietairia.gr, www.ellet.gr Μέλος/Member: International Union for Conservation of Nature and Natural Resource (IUCN), Europa Nostra/IBI, European Environment Bureau (EEB), Mediterranean Information Office for the Environment, Culture and Sustainable Development (MIO-ECSDE)

Λύτρωση από ΚΑΣ!

Απελευθερώνει η Αρχαιολογία εκτάσεις προς το Σκαλάνι

Του Κώστα Μπογδανίδη

Οι πιέσεις, οι παρεμβάσεις και τα σοβαρά επιχειρήματα των πολιτών και των φορέων του Ηρακλείου έπιασαν τόπο! Το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο το οποίο συνεδρίασε χθες-η συνεδρίαση κράτησε μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες-προσανατολίζεται σε δραστική μείωση των αρχαιολογικών ζωνών πέριξ της Κνωσού λύνοντας σε μεγάλο ίσως βαθμό το πρόβλημα εκατοντάδων ιδιοκτητών που επί χρόνια ήταν όμηροι μιας μη ρεαλιστικής ρύθμισης.

Οι πληροφορίες της "Π" αναφέρουν ότι η απόφαση του ΚΑΣ θα προτείνει δραστικό περιορισμό των αρχαιολογικών ζωνών ίσως όχι κοντά στα 5500 στρέμματα που προτείνει το Ηράκλειο, αλλά κοντά σε αυτό! Η απόφαση ίσως και σήμερα να ανακοινωθεί από την κ.Μενδώνη και φυσικά θα χρειαστεί να επικυρωθεί από τον υπουργό Πολιτισμού κ.Γερουλάνο ο οποίος χθες ενημερώθηκε διεξοδικά τόσο από τους βουλευτές του Ηρακλείου όσο και από το δήμαρχο κ.Κουράκη.

Στην χθεσινή συνεδρίαση παρέστησαν ο δήμαρχος Ηρακλείου Ι.Κουράκης, ο δήμαρχος Αλικαρνασσού Β.Σισαμάκης και οι βουλευτές κ. Σκραφνάκη, Κεγκέρογλου, Στρατάκης που επιχειρηματολόγησαν υπέρ του περιορισμού των ζωνών και δέχτηκαν σειρά ερωτήσεων από τα μέλη του ΚΑΣ τα οποία κλήθηκαν να εξετάσουν το αίτημα των 30.000 πολίτων που θίγονται, για επαναπροσδιορισμό των ορίων της Α' και Β' αρχαιολογικής ζώνης Κνωσού.

Ο δήμαρχος Γ. Κουράκης κατέθεσε τα στοιχεία του δήμου, τις μελέτες, , ηλεκτρονικά αρχεία και τόνισε ότι προτείνεται από το δήμο η παρέμβαση κυρίως στη Β' αρχαιολογική ζώνη αλλά και η πολεοδόμηση των περιοχών με ειδικούς όρους δόμησης. 'Είμαστε έτοιμοι για την πολεοδόμηση της περιοχής' ανέφερε και ζήτησε να γίνει δραστική μείωση με βάση τα επιστημονικά κριτήρια που βάζει πλέον το ΚΑΣ και 'όχι με τον μαξιμαλιστικό τρόπο που έγινε παλιότερα'.

Η τακτική αυτή, είπε , έχει υιοθετηθεί στο παρελθόν σε περιοχές με αρχαιολογικά μνημεία στην Ιταλία, τη Σικελία και την Πομπηία, με αποτέλεσμα τη δόμηση των περιοχών με την ταυτόχρονη εξασφάλιση της προστασίας των μνημείων.

Παράλληλα ο δήμαρχος πρόταξε την ήδη γνωστή πρόθεση της δημοτικής αρχής Ηρακλείου για ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων της ευρύτερης περιοχής (ανάκτορο Κνωσού - βίλα Αριάδνη - Μακρύ Τείχος), τη μελέτη για την οποία ο δήμος εμφανίζεται πρόθυμος να χρηματοδοτήσει.

Έτσι παράλληλα με τη συνεδρίαση του ΚΑΣ η δημοτική αρχή ανοίγει και το μέτωπο της σύνδεσης των αρχαιολογικών μνημείων της ευρύτερης περιοχής της Κνωσού , που μέσω επιστολής προς την πρόεδρο της εταιρείας "Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων και Αναπλάσεις Α.Ε." Ντόρα Γαλάνη, ζητάει τη συνδρομή της εταιρείας για την υλοποίηση του οράματος για την Κνωσό.

Αριθμός Υπουργικής Απόφασης - Αριθμός ΦΕΚ

ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ23/2440/129/17-2-1998 - ΦΕΚ 217/Β/6-3-1998

Τίτλος ΦΕΚ

Επικαιροποίηση Υπουργικής Αποφάσεως για την επέκταση οικισμών περιοχής Αη-Γιάννη Μεσαμπελιών - Φορτέτσας, όσον αφορά στις Ζώνες Προστασίας Αρχαιολογικού χώρου Κνωσσού.

Κείμενο

"Επικαιροποίηση ΥΑ {ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ23/2848/107/20-1-1988} για την επέκταση οικισμών περιοχής Αη-Γιάννη Μεσαμπελιών - Φορτέτσας, όσον αφορά στις Ζώνες προστασίας Αρχ/κού Χώρου Κνωσού:

Ι. Ως προς τη Ζώνη Α:

Δεν εγκρίνουμε για λόγους προστασίας του σημαντικότατου αρχαιολογικού χώρου Κνωσού, την περαιτέρω μείωση της ζώνης Α, που προβλέπεται από τη μελετώμενη (βλ. συνημμένο, διορθωμένο, σύμφωνα με την παρούσα Απόφαση, απόσπασμα χάρτη Π1.1Α μελέτης ΖΟΕ) επέκταση των οικισμών εντός της ζώνης Α, προς την πλευρά της Κνωσού, δηλ. Ανατολικά των εγκεκριμένων (Διανομή 1950 του Υπουργείου Γεωργίας) ορίων των οικισμών Παλαιάς και Νέας Φορτέτσας.

2. Προς την πλευρά αυτή η Ζώνη Α' θα διατηρήσει το όριο του Π.Δ. του 1976, όπως τροποποιήθηκε με την αρ. ΥΠΠΕ/ΑΡΧ/Α1/Φ23/40046/1411π.ε./7-3-1983 Απόφασή μας, με την οποία η Υπηρεσία μας έχει εγκρίνει να εξαιρεθούν από τις Ζώνες Α και Β του παραπάνω Π.Δ. οι οικισμοί Παλαιάς και Νέας Φορτέτσας (όπως αυτοί οριοθετούνται σαφώς στα διαγράμματα των διανομών του 1950 του Υπουργείου Γεωργίας και σημειώνονται με πλέγμα στο συνημμένο απόσπασμα χάρτη 1:10000).

Για τους οικισμούς αυτούς και τους όρους δόμησής τους ισχύει η παραπάνω Απόφασή μας.

ΙΙ. Ως προς τη Ζώνη Β.

1. Εγκρίνουμε, σύμφωνα και με την παραγρ. 2 της παραπάνω Απόφασής μας.

α. Το υπόλοιπο (στικτός χώρος στο συνημμένο χάρτη) της επέκτασης των οικισμών προς την κατεύθυνση του Ηρακλείου, δηλ. Δυτικά των εγκεκριμένων ορίων των οικισμών Παλαιάς και Νέας Φορτέτσας, με τους όρους δόμησης, που προβλέπονται στις σχετικές πινακίδες (Φ4, Φ5, Φ9) του χάρτη Π2.1 της Πολεοδομικής Μελέτης για το εγκρινόμενο τμήμα της επέκτασης.

β. Την προβλεπόμενη (χώρο με στίξη - διαγράμμιση) ως τράπεζα γης έκταση.

2. Οι παραπάνω α) και β) εγκρίσεις αποτελούν την μόνη τροποποίηση του ορίου της Ζώνης Β, που είχε καθορισθεί με το Π.Δ. του 1976 (χοντρή διακεκομένη γραμμή στο συνημμένο χάρτη).

Σε όλη την υπόλοιπη έκτασή της η Ζώνη Β θα διατηρήσει τα όρια, που καθορίστηκαν με το παραπάνω Π.Δ. Δεν εγκρίνεται δηλαδή, για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος αρχ/κού χώρου Κνωσσού, η προβλεπόμενη από την μελέτη κατάργηση της Ζώνης Β.

ΙΙΙ. Πλην των εγκρινομένων τροποποιήσεων στο καθεστώς προστασίας του αρχ/κού χώρου Κνωσσού, που αναφέρονται στις παραπάνω παραγράφους Ι 2 και ΙΙ 1 α) και β), εμμένουμε καθ' όλα τα υπόλοιπα σημεία (όρια Ζωνών και όρους δόμησης) στο από 6.11.1976 σχετικό Προεδρικό Διάταγμα.

IV. Η παρούσα Απόφαση αφορά μόνο στις μελετώμενες επεκτάσεις οικισμών. Για το θέμα των αρτηριών και συλλεκτηρίων γενικότερης σημασίας για την πόλη του Ηρακλείου, όπου αυτό άπτεται των Ζωνών προστασίας Α και Β αρχαιολογικού χώρου Κνωσσού, θα ακολουθήσει ειδική Απόφασή μας, ύστερα από εξέταση των σχετικών μελετών από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο".

ΥΠ' ΟΨΗΝ: Κου Γ. Μιχαήλ
ΑΠΟ: Γ. Πολίτη

Αθήνα

Την ανεξέλεγκτη κατάσταση που έχει δημιουργηθεί από τις αυθαίρετες οικοδομές -πολυτελείς κατοικίες οι περισσότερες- που βρίσκονται διάσπαρτες γύρω από τα ανάκτορα της Κνωσού, αλλά και από την... επεκτατική τάση των υπαρχόντων οικισμών, πάντα προς την κατεύθυνση των αρχαίων, έρχεται να σταματήσει απόφαση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου για οριοθέτηση ζωνών προστασίας του αρχαιολογικού χώρου.

Σύμφωνα με **Το Βήμα**, την Παρασκευή, περί τα 2.500 στρέμματα, ευκρινώς και λεπτομερώς οριοθετημένα, εντάσσονται πλέον στις Ζώνες Α' και Β' αρχαιολογικής προστασίας, ενώ στις 3.000 περίπου στρέμματα ανέρχονται οι εκτάσεις που απελευθερώνονται προς οικοδόμηση, καθώς δεν περιλαμβάνουν αρχαιότητες.

Πρόκειται για μια σολομώντεια λύση, η οποία δόθηκε έπειτα από σχεδόν τετράωρη συνεδρίαση κατά τη διάρκεια της οποίας ακούστηκαν και οι απόψεις, ενστάσεις αλλά και διαμαρτυρίες, πιέσεις κ.λπ. πολλών ενδιαφερομένων.

Μέγα «τραύμα» στο σημαντικότερο μνημείο της μινωικής Κρήτης έχει προκαλέσει τα τελευταία χρόνια η άναρχη δόμηση γύρω από την Κνωσό. Εξαιτίας αυτού άλλωστε η Κνωσός δεν έχει περιληφθεί στον κατάλογο μνημείων παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO, καθώς θεωρήθηκε ότι η υπάρχουσα κατάσταση δείχνει έλλειψη σεβασμού της Ιστορίας και της προστασίας των αρχαιοτήτων.

Μια κήρυξη του ευρύτερου χώρου της Κνωσού, η οποία είχε γίνει από το ΥΠΕΧΩΔΕ το 1976, δεν είχε προσφέρει καμία προστασία. Είναι η πρώτη φορά λοιπόν σήμερα που το υπουργείο Πολιτισμού επιχειρεί να βάλει φρένο στην αυθαιρεσία, ικανοποιώντας όμως παράλληλα και τα αιτήματα των πολιτών, όπου αυτό είναι δυνατόν.

Γιατί πρέπει να σημειωθεί ότι, εκτός από τα ανάκτορα της Κνωσού, δεν έχει ανασκαφεί τίποτε άλλο. Ούτε η τεράστια μινωική πόλη, η οποία βρισκόταν -και βρίσκεται ακόμη- γύρω από το ανάκτορο ούτε τα νεκροταφεία. Αυτός είναι και ο λόγος που το ΚΑΣ αρνήθηκε να απελευθερώσει 5.500 στρέμματα που ζητούσε συνολικά ο Δήμος Ηρακλείου.

Στη Ζώνη Α΄ προστασίας της Κνωσού (όπου δεν επιτρέπεται δόμηση) παραμένουν ωστόσο οι τέσσερις οικισμοί που υπάρχουν στην περιοχή από το 1923 (Μακρύ Τείχος, Μπουγάδα Μετόχι, Φορτέτσα και Αγία Ειρήνη), απολύτως οριοθετημένοι ώστε να μην επεκταθούν. Όσον αφορά όμως τα περίπου 700 αυθαίρετα οικήματα που βρίσκονται κυρίως εντός της Ζώνης Β΄ και πλησίον του οικισμού Φορτέτσα, το ΥΠΠΟ δεν μπορεί να κάνει τίποτε. Απλώς παραμένουν παράνομα.

Με δεδομένο πάντως ότι το γειτονικό Ηράκλειο είναι πρωταθλητής Ελλάδας στην αυθαίρετη δόμηση με καταμετρημένα 80.000 αυθαίρετα, το ερώτημα είναι αν στην προκειμένη περίπτωση θα υπάρξει σεβασμός των νόμων του κράτους. Δεν είναι άμοιρο σχολιασμού άλλωστε το γεγονός ότι εδώ και έντεκα χρόνια προσπαθούσε το κράτος να βάλει μια τάξη στην Κνωσό χωρίς επιτυχία, λόγω των αντιδράσεων κατοίκων, δημάρχων και βουλευτών.

Newsroom ΔΟΛ

2.